

Tudi v Češkoslovaški svobodnejši tržni mehanizem

PRAGA, marca. — Češkoslovaška je začela to leto s programom številnih novih gospodarskih ukrepov, s katerimi bodo, kot ugotavlja CK KP, prevladala nekatera evsebinsko nova pojmovanja. Prve izmed teh ukrepov so že začeli izvajati.

Na januarskem plenumu Centralnega komiteja KPC so sklenili, da je nujno potrebno storiti odločne korake, da bi obnovili že daljši čas resno omajano ravnotežje med proizvodnjo in dejanskimi potrebami potrošnje, da bi uskladjili tempo narščanja družbenega proizvoda in narodnega dohodka in sploh, da bi pospešili prehod od dosedanjega ekstenzivnega k intenzivnemu gospodarskemu razvoju države. Po besedah predsednika Novotnega so ugotovili, da so pomnjanje sistema materialne za-interesiranosti in pomanjkljivosti v sistemu upravljanja in načrtovanja v gospodarstvu poglavitni vzroki sedanjih težav pri gospodar-skem razvoju Češkoslovaške.

S prvimi novimi ukrepi so spre-menili precej cen v prodaji na drobno, napovedali so nekatere temeljitje spremembe v sistemu plač in nagrajevanja, v načrtu imajo odpraviti anomalije in uskladi-jev razmerij pri raznih socialnih dajatvah, povečanje in diferencir-anje stanovanjskih najemnin. Vse to naj prispeva k temu, da bo zmanjšana razlika med precejšnji-mi denarnimi in neustreznimi (ta-ko po količini, kot po izbiri in ka-kovosti) blagovnimi skladi. Neka-tere izmed teh ukrepov so že sprejeli, druge bodo izvajali v okviru eksperimentiranja, ostale pa so napovedali za sredino ali konec tega leta. Vsi ukrepi skupaj pa pomenijo prve poskuse korake v praksi, storjene na poti kom-pleksnega raziskovanja sedanjega gospodarskega sistema CSSR in iskanja novih rešitev za nadaljnji gospodarski razvoj države, na poti, o kateri sicer več ali manj še ved-no razpravljajo.

Začeli so s cenami. Dvajset dni po januarskem plenumu CK je vlada CSSR sprejela sklep, da se povzročijo cene precejšnjemu šte-vilju živih približno za 30 odst. in da se deloma znižajo cene nekaterih drugih prehranskih proizvodov. Nove cene, ki so začele veljati sre-di februarja, prispevajo, po urad-nih razlagah, k temu, da bo uve-deno normalno razmerje med po-mudno in povpraševanjem na češkoslovaškem trgu, in sploh delu-jevo v smeri ustvarjanja pogojev, da bodo svobodneje delovali eko-nomski zakoni in gospodarski gi-banji v CSSR. K temu pa mo-rajó sicer še bolj prispevati ve-šinske spremembe pri oblikovanju cen — kot faktorji tržišča, ki jih napovedujejo v daljši perspektivi.

Februarja so sprejeli sklep tudi o novih najemninah, veljati pa bo začel 1. oktobra. S tem sklepom so za 40 do 80 odst. povečali najem-nine za stanovanja v državnem stanovanjskem skladu (ta sicer za-jemajo dve tretjini vseh stanovanj), odpravili so sedanje tarife za sta-novanjske najemnine, ki so bile čisto administrativne in so dopu-ščale vrsto privilegijev: po social-ni strukturi prebivalstva, družben-em položaju, različnih osebnih zaslugah, in podobno — vse z na-menom, da zmanjšajo pritisk na proračun in ustvarijo perspektive za normalno vzdrževanje stano-vanjskega sklada. Uvajajo enotno kategorizacijo s štirimi skupinami glede na dohodek, ki ga stanova-nije nudi. Predpisujejo povprečno kvadraturo stanovanjskega prostora za stanovalce in povprečno vi-sino stanovanjske najemnine za kvadratni meter, pri čemer je za vsako prekoračitev posamezne kvadrature določeno progresivno povečanje cene.

Centralni komitej je na svojem januarskem plenarnem zasedanju ugotovili, in to na podlagi prej-njih večmesnih analiz, da so ma-terialni prejemniki češkoslovaške prebivalstva (plačile in pokojni-ne, zlasti pa posredni prejemniki) v celoti precej na dejanskim gi-banjem produktivnosti in narodnega dohodka države, da so za po-samezne skupine državljanov ti prejemniki neupravičeni in čestokrat destimulativni. Ta dispropore med prejemki, ki jih daje skupnost in dajanjem skupnosti, se čuti v CS SR še več let. Zda pa so ocenili, da je to vprašanje dozorelo za temeljitje rešitve in da je napočil čas, ko se je treba tega lotiti.

Tako so se lotili precejšnjih in obsebnih sprememb pri delitvi na rodnega dohodka. Največje spre-membe bodo storjene na področju socialnega, zdravstvenega in pokoj-ninskega zavarovanja.

Tu so že storili prve korake. Vlada je pred kratkim sklenila, da zdravstveno zavarovanje raz-širi z aprilom tudi na kmetijske družinske, da se dodatki za njih-ove otroke izenači z otroškimi dodatki ostalih zaposlenih in da dobe zadružnice v kmetijstvu pravilno poročnega dopusta kot vse druge zaposlene čene v CSSR. Za vse češkoslovaške žene pa so ta plačani dopust podaljšali od se-danjih 18 na 22 tednov, s tem, da lahko pri ženi, ki ima več majhnih otrok, traja tudi do osem

Sir Winston Churchill, ki bo novembra meseca dopolnil 90 let, ter njegova žena Clementine sta odpotovala na svojo pristoavo v Kent, kjer nameravata prebiti velikonočne praznike

NADALJEVANJE PROCESA V FRANKFURTU

Kako so se začeli prvi pomori v plinskih celicah v Auschwitzu

Za prvi poskus so zbrali okrog 1000 ruskih ujetnikov in 200 Židov iz neke bolnišnice - Ker se obleke niso dale odstraniti z zastrupljenih trupel, so pozneje pošiljali žrtve v celice kar nage

FRANKFURT, 27. — Včeraj se je proces proti 22 nacističnim vojnim zločincem nadaljeval s pričevanjem bivšega židovskega internirca 61-letnega Kurta Posenerja. Priča je obtožila enega izmed obtožencev, bivšega gestapovskega podčastnika Gerharda Neuberta, da je meštaril z življenjem jetnikov, ki so bili določeni za plinske celice. Neubert je skušal zavrniti te obtožbe, češ da ni bil prav nič odgovoren za izbiro obsojenec na smrt in da je bil samo nepomemben zdravnik brez vsake oblasti. Kurt Posener se ni zmenil za zankanja obtožencev, ki je navedel podobne dokaze, da je Neubert osebo izbral žrtve in da je meštaril z njihovim življenjem.

Do kod je segala korupcija gestapovskih straž, je dejal Posener, se je lahko presodilo, kadar so izbi-rali žrtve za plinske celice. To iz-biró je opravljal tudi Neubert. Ne-kega dne so iz moje barake izbrali 16 moških. Rekel sem Neubertu, da mu ne bom preskrbel podplatov za ženske čevlje, kot sem mu obju-bil, če bo dal tih 16 oseb usmrtiti. Tedaj mi je Neubert poslal sporo-čilo, da je s seznama zbrisal osem imen. Jaz sem mu odgovoril, da ni sem meštar z človeška življenja, in sem zahteval, da izbrise vseh 16 imen. Tisti večer se je vseh 16 moških vrnilo v mojo barako in jaz sem Neubertu izročil podplate.

Priča je pojasnil, da se je neka-terim jetnikom iz Auschwitza posre-čilo, da so si preskrbeli od zunaj razno blago, s katerim so si odku-pili lastno življenje in življenje ka-kega tovariša.

Posener je povedal, da ga je pre-telep obtoženec Wilhelm Boger. Ra-zen tega je Boger umoril nekoga Posenerjevega tovariša iz barake tako, da ga je mučil v svojem uradu. Boger, kateremu so razne pri-te nakoliže, je celo vrsto zelo težkih obtožb, je bil videti dokaj vzemirjen. Priznal je, da je tepel jetnike, dokler ni tečla kri iz ran, ter je dostavljal, da bi bil tak sistem zelo koristen za nekatere mlade današnje zločince. «Res je, je izja-vil Boger, uporabljal sem tretjo stopnjo pri svojih zasliševanjih. To-čisto vedno sem prenehal, ko je za-čela teči kri po telesu jetnikov: in bilo nobenega smisla nadaljevati, kadar je že tečla kri... bilo je za-man nadaljevati.

Boger se je nasmešnil, ko ga je eden od sodnikov vprašal, zakaj je jetnike mučil. «Če so jih poslali k meni, je dejal, je to pomenilo, da so bili za kaj obtoženi. Res je, da sem jih tepel, toda nikoli nisem s njimi razgovarjal preveč hudob. Tu je nekakšni Bogerju ukazal: «Bodite ti-ho in sedite!».

Naslednja priča, bivši jetnik Wal-ter Puetzold, je dejal, da je bil vi-šesovski podčastnik Arthur Breit-wieser del prve poskuse zastrupi-tev s plinom na jetnikih v tabori-šču Auschwitzu septembra ali okto-bra 1941. «Najprej so plin upo-rabljali samo za desinfekcijo barak, potem pa so ga začeli uporabljati za zastrupljanje jetnikov. Najprej so zastrupili kakih tisoč ruskih vo-jnih ujetnikov ter 200 Židov iz neke bolnišnice. Spravili so jih v neko klet v taborišču, ki je bila nepro-dušno zaprta. Ko so bili tam zbra-ni, sem videl poleg drugih straž tudi Breitwieserja, ki je imel plin-sko masko. On in še nekateri straž-niki sta odprla okena, skozi ka-tera je prišel plin. Po treh dneh so klet slet odprli, jo 24 ur zračili ter trupla odstranili. Opazil sem, da je bil Breitwieser nekako popt in zaskrbljen. To je trajalo več dni, kakor bi ga grizla vest.

Priča je še dejala, da je vedela, da je bil plin uporabljen v taborišču pri prvotni poskusi pomor-skega plina. Prvi poskus pomor-skega plina je bil uporabljen pri prvotni poskusi pomor-skega plina.

«Ko so trupla odstranili, so zaso-voški zborniki zbrali plin, ki se je lo-žilo v proteže, jaz pa sem dobil ukaz, da žrtvam snemam obleke, da bi jih potem uporabili za nove jetnike. Vendar to delo ni uspelo, ker so na blagu ostajali kosi kože zaradi kemične reakcije. Esesovci so sklenili trupla sežgati, toda ob-leke so gorele prepočasno. Tedaj je esesovcem prišla misel, da bi jet-nike v plinskih celicah morili na-gle. To je bil začetak tiste operaci-je, ki je dovela do pomora milij-ov jetnikov v Auschwitzu.

letalom «Cessna 180» leti sama o-krog sveta, je davi prispela na le-tališče S. Lucia, kjer so jo sprejeli ameriški vojaki tega oporišča. Njen prihodni pristaneb bo Dakar.

Med tem časom pa je druga ame-riška samotna letalka ter konku-renta prve Joan Miriam Smith zaradi okvare na letalu prisiljena, da čaka v Paramaribu v Holandski Gvajani. Prihodnji etapni cilj gospe Smith je Natal v Braziliji.

Kdo bo podedoval dve milijardi?

REGGIO CALABRIA, 27. — Kaj bo s temetjem, ki je cenjeno na okrog 2 milijardi ir in ki predstavlja dediščino po posestniku iz Ka-labrije dr. Domenicu Alvaru, bo treba še določiti. Imetje predstavlja nepremičnine v mestu in na deželi, poljištvu, razna oprava in dragoceni predmeti.

Pred dvema mesecema je dr. Al-var v prepriju ustrelil s pištolo njegov vnuk. V preteklih dneh je sodnik odstranil pečate na vratih stanovanja dr. Alvara, toda na ve-liko presenečenje sorodnikov ni bi-šel nikjer nobenega testamenta. Ker je imel dr. Alvaro navado, da je do-brošen del dela prebil v Neaplju in v Rimu, je odv. Scaglione, ki se ukvarja z uvo zadevo, sklenil, da poizve pri notarjih obeh teh mest, če je mogoče pri katerem dr. Al-varu polovič svojo oporoko. Odv. Scaglione je že napisal okoližno po-znanje za notarje v Neaplju, če ne bo pozitivnega odgovora, se bo dr. Scaglione na enak način obrnil še na notarje prestolnice.

Glenn bo zamudil volilno kampanjo

WASHINGTON, 27. — Poveljnik «marineros» general Wallace Green je izjavil, da astronaut John Glenn verjetno ne bo mogel oditi iz svoje sedanje službe 1. aprila, kot je na-meraval; verjetno ne bo mogel odi-ti pred 1. aprilom. To bo Glennu preprečilo, da bi se udeležil aktiv-ne volilne kampanje, da bi bil ino-van za demokratskega kandidata za senat v Ohnu. Primarne volitve bodo namreč 5. maja, pred svojim odhodom pa Glenn ne more politič-no delati. Pred nedavim je bil Glenn pri nekem padcu ranjen v glavo in je še bolan, tako da ne more biti na nogah več kot nekaj ur na dan.

Premagan v teku ki se ga ni udeležil

RODEZ (Francija), 27. — Lastnik neke restavracije v Laisaccu v juž-nozahodni Franciji je izgubil v te-ke, ki na 100 m, katere se na niti ni udeležil.

Šest mladeničev je včeraj zvečer prišlo v restavracijo ter si privo-ščilo obilno večerjo. Ko bi bilo treba plačati, so se začeli mladeniči z listnicami v rokah prepirati, kdo naj pravzaprav plača. Tedaj je eden predlagal, naj o tem odloči tek na 100 m, starter pa naj bo lastnik restavracije. Ta je častno funkcijo sprejel ter dal znak za start sesto-riči, ki se pa na koncu 100 m ni ustavila temveč je tekla še naprej...

Univerzitetna predavanja po televiziji

LENINGRAD, 27. — 22.000 stu-dentom, ki izredno študirajo na

knjige ~ gledališče

glasba ~ slikarstvo

Kongres Svobod in prosvetnih društev

LJUBLJANA, 27. — Danes se je pričel IV. kongres Zveze delavskih prosvetnih društev Svobod in prosvetnih društev Slovenije. Na kongresu so poleg delegatov bili namreč tudi člani izvršnega odbora CK ZKT Boris Zibert, predsednik republiškega sveta sindikatov Slovenije Franc Popit, podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Beno Zupančič, republiška tajnika za kulturo in solstvo, zastopnik kulturnih ustanov Hruške in Črne gore in zastopniki prosvetnih zvez iz Italije in Koroske. Predsednik republiškega sveta Svobod in prosvetnih društev Slovenije Branko Babič se je v svojem referatu zavezal za prenehanje kon-servativizma v delu amaterskih kulturnih organizacij in za prehod na sodobne oblike dela v skladu s časom in potrebami današnjih ljudi.

XV. mednarodni kongres za uporabno psihologijo bo avgusta v Ljubljani

LJUBLJANA, 27. — Osrednji mednarodni znanstveni dogodek za Ljubljano pa tudi za vso Ju-goslavijo bo letos prav gotovo XV. mednarodni kongres za upo-rabno psihologijo, ki bo od 2. do 8. avgusta v Ljubljani. Po-kroviteljstvo nad kongresom je prevzel predsednik republike Josip Broz-Tito. Kongresu bo predsedoval profesor zagrebške univerze prof. Zoran Bujas.

V Ljubljani se bo avgusta zbralo predvidoma 1200 do 1500 delegatov, od teh 110 iz ZDA, 100 iz Jugoslavije, 30 iz Italije, 75 iz Francije, 30 iz Poljske, 75 iz Japonske itd., med njimi bo blizu 200 univerzitetnih profes-ov za psihologijo. Za zdej je za kongres predvidenih 16 do 20 simpozijov, 5 plenarnih re-feratov, 4 diskusije za okrog-lo mizos in okrog 180 kratkih individualnih referatov.

Dar beogradske univerze praški univerzi

Veleposlanik SFRJ na Češko-slovaškem Nikola Vujanović je izročil dekanu filozofske fakul-tete Karlovi univerze v Prahi dr. Františku Mužiku malo knjiž-nico jugoslovanske literature kot darilo beogradske filozofske fakultete. Na tej skromni slovensko-ri, na kateri je bil tudi rektor Karlove univerze dr. Jaroslav Prohaska, so obojestransko pou-

Pred bližnjo izročitvijo obeh zakoncev Bebawi

Rim, kjer se bosta pojavila na pro-cesu pod obtožbo umora libanon-skega milijonarja.

Doslej zaman iskanje nemške alpinistke

SONDRIO, 27. — Slabe vremen-ske okoliščine še nadalje ovirajo delo reševalnih skupin, ki se od včeraj trudijo, da bi našle nemško turistko Traase Linter in Münch-na, ki je, kot se zdi, padla v neko razpoko ledenika Cevedale v dolini Martello. Snežni vihar, ki je včeraj več dan in noč divjal na tem področju, je ponehal, vendar pa je gosta megla povsem onemogočila poletne helikopterje, ki jih ob po-dobnih prilikah uporabljajo. Iz kra-ja Santa Caterina se je odpravila alpska reševalna skupina, ki bo ju-tri dopoldne skušala doseči gorsko zavetišče Casati ter začeti reševal-no akcijo. Tudi v Bormiu so bile organizirane skupine prostovolj-cov, ki jih bodo v primeru potrebe upo-rabili.

Nemec Helmut Kutchel, ki je včeraj sporočil o nezgodi, je izja-vil, da je v trenutku nesreče hodil pred svojo tovaršnico, da bi utiril pot. Nista bila povzeta z vrvi. Stopala sta pa na neki stezi, ko se je pred njima odprla razpoka, prekrita s tanko plastjo ledu. Kutchel je strmoglavil vvaljanih kakih sedem me-trov globoko. Linterjeva mu je sku-sala pomagati in ga potegniti iz nje. Toda ko je ugotovila, da so njeni napori zaman, se je odločila, da gre iskat pomoč. Vsem pa je Ku-tchel s pomočjo dveh premagal gladko ledeno steno razpoke in se rešil iz nje. Tako je začel iskati tovaršnico, toda brez uspeha.

Vse iskanje doslej ni prineslo uspeha. Na področju je v tem času mnogih plazov in ni izključeno, da beklata ni pokopal kak plaz, ko je bila na poti po pomoč. Brž ko bo do vremenjski pogoj ugodnejši, do-do del reševalnih skupin podprti tudi helikopterji. Reševalne skupi-ne pa si trenutno pomagajo tako, da pri iskanju uporabljajo dva, prav za te namene posebej zdre-srana psa

Dvakrat noč v New Yorku

NEW YORK, 27. — Včeraj se je v New Yorku dvakrat znočilo. Pr-vič je tenoman nastopil kmalu po 16. uri, to je dve uri pred normal-

darili tradicionalne kulturne sti-ke in dosedanje plodno sodelo-vanje med Jugoslavijo in Češkoslovaško.

Sovjetski veleposlanik v Jugoslaviji Fuzanov (desno) izročil dr. Bogda-nu Breclju, predstojniku Ortoped-ske klinike v Ljubljani, univerzitet-nemu profesorju in članu Slovenske akademije znanosti in umetnosti diplomu dopisnega člana Akademije medicinskih znanosti ZSSR

Zanimanje za izvedbo v zagrebški Operi

Predsednik holandskega festi-vala in direktor komisije za kulturne zveze z tujnino ter general-ni sekretar festivala Peter Dia-mond si bosta v Zagrebu ogleda-le operi «Katarina Ismajlova» in «Boris Godunov» ter «Bale-t» ni večera. S temi deli namerava ansambel zagrebške Opere in baleta julija letos gostovati na Holandskem. Zagrebško izvedbo «Boris Godunov» si bo ogleda-ti tudi direktor dunajske Ope-re Herbert von Karajan, ki pri-pravlja izvedbo te opere za fe-stival v Salzburgu 1965. Kara-jan želi spoznati kvaliteto zbor-a in nekaterih solistov, da bi jih morebiti angažiral za salzburški festival.

NEVARNI INSTRUMENTI ZA SVETOVNI MIR

Čemu vojaška oporišča na petih kontinentih?

V današnji fazi naporov za dosego miru so tuja oporišča med največjimi zaprekami, da bi se mir uresničil

Vojaška oporišča v inozemstvu so bila in so še posebno danes, ko tečejo pogajanja o razorožitvi, ko je govora o usodi Cipra in bodočnosti Libije itd., predmet povečanega političnega in diplomatskega zanimanja in tudi pritiska. Kot ostanki iz druge svetovne in hladne vojne, kot ostanki blokavske in kolonialne preteklosti, ta tuja oporišča — na Cipru, v Libiji, Panami, Jugovzhodni Aziji in po vsem svetu — še vedno obremenjujejo mednarodne odnose. In ne samo med SZ in ZDA ter Vzhodom in Zahodom.

Tudi krajevna spopadi in nevarnosti, tako stvarni kot izmišljeni, v resnici niso vedno krajevni, še posebno ne v deželah, kjer se nahajajo tuja oporišča. Zaradi njih so, nasprotno, mnoga področja pritegnjena v območje širših spopadov, s čimer pa je ogrožen tudi splošni mir na svetu. To danes velja v enaki meri za ameriške inštruktorje v Južnem Vietnamu (kjer gre za krajevno vojno proti osvobodilnemu gibanju) kot za britanske vojske na Cipru. Tuja oporišča so očitno eden od glavnih razlogov napetosti.

Sprito tega ni nič čudnega, da številne dežele zahtevajo njihovo odpravo, najsi bo na njihovem ozemlju kot tudi drugod, saj bi to bilo v njihovem kot splošnem interesu. In to ni tako nemogoče, tem bolj, v kolikor je vojaškega stališča oporišča niso več tistega pomena in važnosti kot nekoč. Lahko bi potemtakem bila odpravljena, ne da bi sploh pri tem kakorkoli bila zmanjšana varnost in obramba moč držav, katerim pripadajo. To bi obenem predstavljalo nalogo in najmanj boljši način začetka razoročitve, oziroma vsaj nekakšen nov, manj boleč razpored oborožitve.

Zahtevu po tem postavljajo vse neangajane in tudi nekatere angajane dežele. Ne brez razloga, zakaj tuja oporišča danes v resnici predstavljajo velikanizem in docela neverjeten anahronizem. Posebno v primerih, ko so bila vsiljena deželam, katerih želja je, da ostanejo izven sistemov, paktov in blokov, katerim ta oporišča pripadajo. Krepitev neangajenosti kot mednarodnega političnega činitelja samo še povečuje to razliko. Kako dolgo sploh lahko ostane mirna in neangajana dežela, ki se ji oporišča vsiljujejo? Ciper ni več miren. Libija pa odločno zahteva evakuacijo oporišč.

Ble so ZDA, ki so po vojni prve oporišča spremenile v nekakšen sistem. Za Veliko Britanijo so bolj ostanek preteklosti kot pa sestavni del vojne strategije. ZDA imajo svoja vojaška oporišča in naprave v 15, SZ pa ima svoja oporišča in svojo četo v nekaterih deželah varšavskega pakta. Francija je še iz preteklosti ohranila manjše enote v bivših afriških kolonijah in prekomorskih posestih, kot tudi, na osnovi evianskega sporazuma, v Alžiriji.

Ker so sovjetski diplomati na razorožitveni konferenci v Ženevi predložili, da se vojaške sile iz tujih dežel umaknejo že v prvi fazi razoročitve, so kot osnovni kamen spolitike pač ostala ameriška in britanska oporišča. Vojaški voditelji in politiki največjih zahodnih dežel, bi očitno hoteli, da bi kar najbolj dolgi mogli ohraniti večje ali manjše enote in oporišča na vseh petih kontinentih — od Avstralije do Zahodne Nemčije, od Adena do Malezije. Zakaj? Oziroma, kaj se v teh oporiščih skriva? Ozlejšmo si nekoliko to zadevo. V Avstraliji imajo ZDA center za vojaško komunikacijo in kontrolno postajo za vesoljska letala. Na Azorskih otokih (ki so last Portugalske) se nahaja ameriško letalsko oporišče. Na Bahamskih otokih so pomorske naprave. Na Bermudih (britanska kolonija) je pomorsko in letalsko oporišče. V Berlinu pa je okrog 6000 vojakov. Oporišča za bombnike in manjše pehotne ter pomorske enote imajo ZDA tudi v Veliki Britaniji, kjer se poleg tega nahaja še oporišče atomskih podmornic «Polaris» v Holy Lochu.

Na Cipru je — samo začasno — zaprt ameriški komunikacijski center, vitem ko je aktiven komunikacijski center v Asmaru (Etiopija). Nekaj letalskih in pomorskih oporišč je na Filipinih. Oporišča atlantskega pakta z ameriškim vojski se nahajajo v Franciji, na Grenlandiji (ki je danska posest) in v Grčiji. Na otoku Guam, ki pripada ZDA, so ameriška letalska in pomorska oporišča.

ZDA imajo svojo vojaško postajo že od 1. 1904 v Guanatanu na Kubi. Na Havajskih otokih — ki so ameriška država izven kontinentalnega dela ZDA — se nahajata štib timororskega brodogradnje in oporišče za vse rodovne vojske. Islandija, dasi ravno sama brez vojske, je vendar članica NATO in obenem ameriško letalsko in pomorsko oporišče. V Italiji se nahajajo vsi rodovi vojske, takisto na Japonščini in na Južni Koreji, kjer se nahajata dve ameriški diviziji. V Južnem Vietnamu je okrog 16

tisoč ameriških inštruktorjev. V Kanadi se nahajajo letalska oporišča. Na Karibskih otokih (Trinidad) so pomorska oporišča. Na kanadskem polotoku Labradorju, v Libiji, Maroku, na Holandskem in na New Foundlandu so številna vzletišča. Japonski otok Okinava je oporišče za vse rodove vojske že od pretekle vojne. V Pakistanu se nahaja center za komunikacije, v Panami so kopne, pomorske in letalske enote. Španija je polna oporišč — za podmornice «Polaris», za ladje šestega brodogradnje in bombnike.

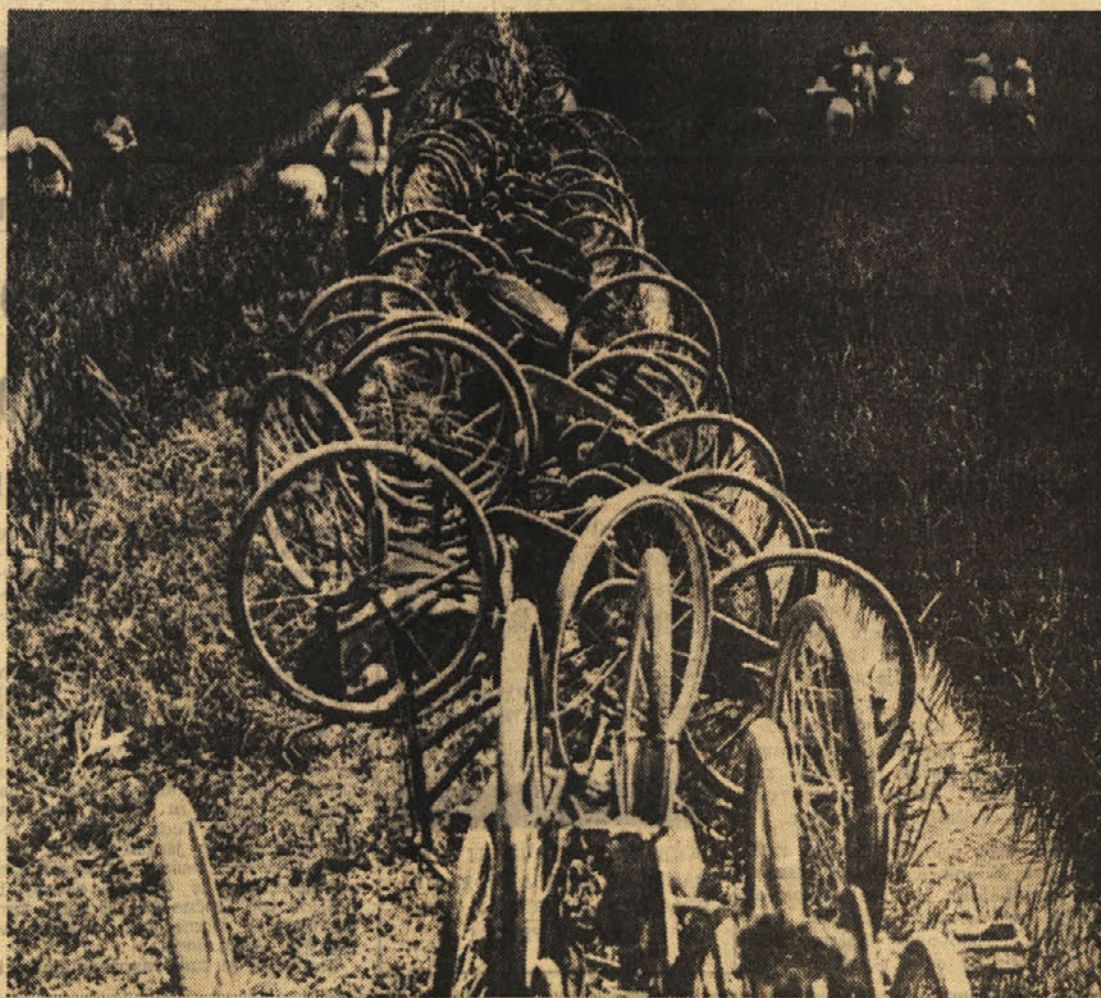
Tajvan je spremenjen v ogromno letalonosilko. Turčija pa je nekakšna prednja straža letalskih in pomorskih sil na sami meji SZ. V Zahodni Nemčiji je danes šest divizij in poleg tega so še enote taktičnega letalstva s 25.000 ljudmi z najsodobnejšim orožjem (rakete z atomskimi konicami). Poleg teh in drugih ene-

premernih oporišč pa ZDA razpolagajo še s štirimi premernimi: prvo brodogradnje oporišče na Pacifiku, drugo ob ameriških obalah Atlantika, šesto v Sredozemlju in sedmo brodogradnje na Daljnem vzhodu.

Britanske čete pa so, poleg drugega, v Adenu, Berlinu, Britanski Gvajani, Britanskem Hondurasu, na Cipru (7000 mož in dve letalski oporišči do začetka spopada lanskega leta), v Gibraltarju, Hongkongu, Vzhodni Afriki (Kenija, Tanganjika, Uganda), na Jamajki, v Libiji (Bengazi, Tobruk), na Maledivih, v Maleziji (najvažnejša oporišča: Borneo, Malaja, Singapur), na Malti in v Zahodni Nemčiji.

Ostaja za vse to neka stvar na obrambna potreba? Ne! Gre za politiko, pogosto izrecno megalomansko, toda vedno nevarno. In prav zaradi tega tudi — zastarelo!

Z. BRIHTA

V valu motorizacije, ki je zajel tudi našo deželo, se zdi, da je kolesu odklenalo. Vsakdo si raje omisli — če ne more štirih koles — tako prevozno sredstvo, ki ga namesto njegovih mišic poganja motorček. Kljub temu je v ravninskih krajih kolo še vedno v čilih, kot nam kaže gornja slika

VELIKI PETEK V ŠPANSKEM MESTU SEVILLI

Med tistimi, ki posnemajo Križanega tudi takšni, ki se bičajo zares

Vse mesto v cvetju - Pred oljno nedeljo najprej sejem - Prihod okoličanov in turistov - Priprave na veliki dan - Povorke in procesije ves dan in vso noč, do zore

Nekateri običaji ob raznih cerkvenih praznikih, katerekoli verjoudpovedi imajo svoje korenine v običajih, ki so bili v navadi še v predkrižniški, to je v takoj imenovani poganski dobi. Nekateri so se nekoliko spremenili, dobili drugačno vsebino, se morda tudi nekoliko posodobili, drugi pa ostali še na starem, ali vsaj zelo blizu. Tem pa so se v stoletjih pridružili novi običaji, ki so se ohranili še posebno v bolj zaostalih krajih, ali pa tam, kjer je tradicija bolj v čistem, gladek tega bi mogli našeti celo vrsto običajev po raznih bolj odročnih krajih npr. Apeninskega in Iberijskega polotoka. Toda tudi v velikih mestih se je ponekod ohranilo nekaj navad in običajev, ki včasih predstavljajo razpoloženje vernikov, včasih pa so le bolj atrakcija, ki se včasih izkorišča celo komercialno, v turistične namene na primer. Kolkose nabere na primer razodnevnežev, ki jim pravimo turisti, ker prinesejo kako liro, v raznih krajih Abrucov, kjer so npr. o postu ali drugih cerkvenih praznikih še vedno v navadi razna bičanja ali pasijoni.

Glede tega ni nič na boljsem Iberijski polotok, kjer so stari običaji zelo živi, hkrati živopisni in zato atrakcija za turiste, pa čeprav je njihov osnovni smisel daleč od tega. Velika noč je vsekakor eden največjih praznikov. Zato je razumljivo, da so tudi slovesnosti ob njej velike in bogate in pri raznih svečanostih, ki trajajo tudi po nekaj dni, sodelujejo velike množice ljudi v obliki procesij in raznih drugih prireditev, na katere se že vnaprej pripravljajo. Posebno zanimive in, če hočemo, tudi značilne so velikonočne svečanosti v španskem mestu Seville. Ob tem letnem času je vse mesto v cvetju. Cvetje je drevo, kot na primer čudovite akacije z rožnatimi cvetjem, čudoviti grmi glicinji, da ne govorimo o vrtnicah in drugem tovrstnem cvetju. Vse to daje mestu prijeten videz, vzdusje pa postaja praznično.

V predmestju Seville je velikanski travnik, ki mu pravijo San Sebastian. Ze nekaj dni pred oljno nedeljo je tu velika kmetijska razstava in se menaj, na katerem kmetje, povedite vselej diskretni. TEHTNICA (od 21.5. do 23.10.) Potrudite se, da bi čimprej izpolnili program, ki je zakasnel. Iskren prijatelj vam bo omogočil veliko zadoščenje.

SKORIJON (od 24.10. do 23.11.) Omogočite svojim sodelavcem več svobode in ne kvarite venomer njihovih pobud. Z vsemi boste v najboljših odnosih.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.)

je najboljše pridelke in svoje vzrejo. V bližnji ulici sv. Fernanda pa postavijo mestne oblasti za to priložnost lesene hišice, posamezniki pa veže šotore, ki jim Španci pravijo casitas in v katerih preživijo praznike okoličani, ki pridejo v mesto kar z družinami.

Višek priprav na velikoonočno praznovanje v Seville je oljna nedelja, ko prebivalstvo okraši okna in balkone hiš ter palače z vejami palm, ki so jih prinesli iz edinega palmovega goja v Evropi in Elcheu blizu Malage. Na ta dan domačini in tudi okoličani kot nekakšni romarji npr. Apeninskega in Iberijskega polotoka. Toda tudi v velikih mestih se je ponekod ohranilo nekaj navad in običajev, ki včasih predstavljajo razpoloženje vernikov, včasih pa so le bolj atrakcija, ki se včasih izkorišča celo komercialno, v turistične namene na primer. Kolkose nabere na primer razodnevnežev, ki jim pravimo turisti, ker prinesejo kako liro, v raznih krajih Abrucov, kjer so npr. o postu ali drugih cerkvenih praznikih še vedno v navadi razna bičanja ali pasijoni.

Neka španska «Marija Magdalena» na ulicah Seville med svečanostmi za veliki petek. Nosil podoba Kristusa, ob njej pa stopata dva redovnika z značilnimi kapucami na glavi

prave in postavijo razne pasionske kipe v naravni velikosti, ki jih za to priložnost oblečejo v bogata oblačila. Ni redko, da je lastnik enega takšnih kipov skrajno siromašen človek, ki ni ti zase nima obleke toda čemu skrb za to, ko mora skrbeti, da se izkaže. Te kipe, ki jim pravijo epasosa, nato gresnikis nosijo na ramenih po mestu.

Vsaka zupnija v Seville pa pripravi še svoj kip, ki po navadi predstavlja Križanega ali Mater božjo. Te kipe postavijo pod baldahin in jih oblečejo v izredno razkošna oblačila, okoličajo pa s tako dragocennimi dragulji, da si jih niti ne moremo zamisliti, kajti posamezne španske cerkve so izredno bogate. Za temi kipi hodijo v procesiji menihi, pokriti z vsakimi kapucami in opasani z vrvmi. Molijo na glas in jočejo, nekateri se tudi bičajo.

V procesiji so tudi ženske in moški, ki so okrvavljeni po obra-

zu. Mnogi jočejo, celo tulijo na glas. Deloma iz navade, da bi si oprali grehe, deloma pa tudi zaradi bolečin, kajti ni redek tisti, ki nosi na glavi prav trnovno krono.

V množici so ljudje v civilni, torej ljudje, ki so se vključili v procesijo kot preprosti verniki ali ljudje, ki spoštujejo tradicijo, pa tudi ljudje, ki si hočejo nadeti vsaj kak zunanji znak Križanega. Eni delajo to bolj na videz, drugi pa kar zares. So posamezniki in teh niti ni tako malo, ki se resnično ranijo na dlaneh, da bi imeli Kristusove rane. Drugi pa se pol goli bičajo in sibajo po prsih in ramenih. In to ne za sato, celo do krvi. Nadalje drugi, ki vlečejo za seboj težke železne verige. Bolj previdni, bolj občutljivi pa si obraz in roke, pa tudi noge namazejo le z rdečo barvo ali z bledim pepelom v znak ran ali žalovanja. Reki smo, bolj previdni in občutljivi, ker se pepel in blato da takoj oprati, tudi majhna rana pa skeli in treba je čakati vsaj nekaj dni, da se zaceli.

Zgodi se včasih, da se v procesiji pojavi tudi kak hikorbec z bikom, pa tudi kak pastir s celim tropom ovc ali koz. Procesije se priključijo včasih tudi javne gresnice, ki so tako opravljene, da jih lahko prepoznamo. Namen njihovega sodelovanja v tej procesiji je, da bi jih ljudje iz procesije ali s pločnikov zasmejevali in zmerjali, kar naj bi bilo za pokoro za njihove grehe, ki so jih napravile skozi vse leto.

V procesiji so seveda tudi samaritanke, ki pa komaj čakajo, da se procesija konča, ali pa jo že prej zapustijo in se v gručah zgnejo v prvo gostilno na kozarec odličnega španskega vina.

Ta mogočna procesija velikega petka traja v Seville ves dan in se nadaljuje v noč ob neprestani spremeljavi bobnov in drugih turbovnih instrumentov ter ob prepevanju žalostnih pesmi, ob kričanju in jokanju traja vse do zore naslednjega dne, do zore velike sobote. Desettisoč ljudi se ure in ure počasi premikajo in gnetejo po mestnih ulicah in procesiji, povorkah ali posamič in mnogi med njimi, pretežna večina, so v civilu. Veliko pa jih je tudi na ali oni način primerno oblečenih, na vseh pa se opaža izmučen obraz, nekakšno trpljenje.

Vse te povorke in procesije se pomikajo po ulicah vse do tedaja, ko se ob prvem svitanju poslednji od štiridesetih epasosov ne vrne v svojo župnijo. Tedaj se množica razprosi, vsak hti domov. Toda ne zato, da bi se le počel, pač pa le, da se preobleče, ženske se še posebej nališpejo in mlače pa tudi ne tako mlade si zataknejo na glavo v lase in vsak kdor ima kak instrument pri roki, ga vzame s seboj, kajti ob prvem sončnem žarku bodo spet vsi na ulicah, da bi v novih veselih svečanostih slavili vstajenje.

MARIO MAGAJNA

Kennedyjeva «uradna biografija» po naročilu

WASHINGTON, 27. — Jacqueline Kennedy, vdova pokojnega ameriškega predsednika, je poverila mlademu ameriškem pisatelju Williamu Manchesteru nalogo, naj napiše uradno zgodovino umora v Dallasu ter tragične dni, ki so temu sledili. Ta sklep je bil sprejet v interesu zgodovinske resnice in zato, da bi se preprečila vsa protivanja ter razne senzacionalne zgodbe — je rečeno v nekem poročilu, ki ga je sinoči objavila družina Kennedy v Washingtonu.

William Manchester, ki je avtor knjige «Portrait of a President», to je življenjskega opisa pokojnega predsednika Kennedyja, ki je izšel leta 1962, ter številnih drugih študij in romanov, je izjavil, da delo, ki ga namerava sedaj začeti, ne bo končano pred tem, morda celo petimi leti.

Vdova pokojnega predsednika Jacqueline po avtorju opisala vse, kar je v zvezi s tragičnimi dnevi v lanskem novembru. V teh spominih ali življenjskem opisu Manchester opisal ali omenil tudi Leeja Harveyja Oswalda, ki mu pritojo umor Kennedyja. Upa, da se bo mogel sestati tudi s Jackom Ruoyem, ki je ubil Oswald.

Iz vsega tega bi se dalo sklepati, da družina Kennedy nima preveč zaupanja v one ameriške kroge, ki tako ali drugače tolmačijo tragične dogodke v Dallasu; ne veruje, torej nim, ki zadevo pretiravajo, toda tudi ne tistim, ki dajejo vsemu temu tako imenovani uradni pečat. Potemtakem torej niti preiskovalnim organom in policiji.

Na kongresu I. internacionala je bil v Berlinu od 6. do 11. septembra 1963. Udeležilo se ga je 78 delegatov iz osmih držav.

Na kongresu je prišlo do ostrega spopada z novim, nevarnim sovražnikom revolucionarnega gibanja — anarhizmom, na čelu z M. Bakuninom.

Marca 1870 je skupina ruskih

Stoletnica I. internacionala

Leta 1847 je bilo organiziranih komaj 400 komunistov, danes jih vse stranke štejejo že 42 milijonov

Marx in Engels sta ustanovila Zvezo komunistov ki je 1847. leta, štela samo okoli 400 članov. Na prvem kongresu internacionala je sodelovalo 60 ljudi, ki so zastopali 25 sekcij iz Anglije, Francije in Nemčije. Dandanašnji pa delujejo komunistične in delavske partije v približno 90 deželah na vseh kontinentih sveta in združujejo več kot 42 milijonov komunistov.

Letos bo slavilo mednarodno komunistično in delavsko gibanje pomembno obletnico. Minilo bo sto let, odkar sta Marx in Engels ustanovila I. internacionalo. Ustanovitve I. internacionala je bila posledica naraščanja zavesti in aktivnosti delavcev v vrsti evropskih držav ter potrebe po mednarodnem združevanju proletariata. I. internacionala je postavila temelje sodobnemu svetovnemu komunističnemu gibanju.

Ustanovljena je bila 28. septembra leta 1847 na mednarodnem srečanju delavcev v Saint-Martin's Hallu v Londonu. Duša te mednarodne organizacije je bil Marx, ki je bil tudi avtor ustanovnega manifesta internacionala, njenega statuta ter več drugih dokumentov in resolucij. V ustanovnem manifestu in statutu so bili v osnovnih črtah nakazani cilji proletarskega gibanja in podarjena misel, da «mora biti o svoboditev delavskega razreda stvar delavskega razreda samega».

Prvi kongres I. internacionala je bil od 3. do 8. septembra 1866 v Ženevi. Udeležilo se ga je 40 predstavnikov 25 sekcij iz Velike Britanije, Francije, Švice in Nemčije.

Sklepi kongresa, ki so bili v skladu z idejami znanstvenega socializma, so pomenili močan udarec prouidionizmu. Kongres je priznal pomen stvarkovskega gibanja, podpiral boj za osemurni delovni čas in sprejel resolucijo o zamenjavi rednih armad z oborožitvijo ljudstva.

Resolucija o sindikalnih organizacijah je bila udarec tako za prouidioniste, ki so zanikali potrebo po organizaciji delavskega razreda, in lassalovci, ki so na sindikate gledali zviška, kot tudi za omejeni britanski «trade-unionizem».

Drugi kongres I. internacionala je bil od 2. do 8. septembra 1869 v Lausanu. Udeležilo se ga je 83 delegatov iz Švice, Francije, Nemčije, Britanije, Italije in Belgije. Na kongresu je zmagovalno pomembno načelo, da je socialna osvoboditev delavcev neoljčivo povezana z njihovo politično osvoboditvijo. Kongres je izrekel za nacionalizacijo transporta in zvez, kar je bila zmaga marksistične ideje o kolektivni lastnini proizvodnih sredstev.

Tretji kongres I. internacionala je bil od 6. do 13. septembra 1869 v Bruslju. Udeležilo se ga je 99 delegatov iz sedmih držav. Na kongresu je marksizem zabeležil novo zmago nad prouidionizmom. Znova so proučili sklepe iz Lausana, ki so jih vstili prouidionisti, ter priznali stavko kot nujno in zakonito orodje delavskega razreda. Kongres je sprejel resolucijo proti vojni, s katero je pozval vse sekcije, naj delavci uporabljajo splošne stavke kot orodje proti vojni.

Četrty kongres I. internacionala je bil v Baslu od 6. do 11. septembra 1869. Udeležilo se ga je 78 delegatov iz osmih držav.

Na kongresu je prišlo do ostrega spopada z novim, nevarnim sovražnikom revolucionarnega gibanja — anarhizmom, na čelu z M. Bakuninom.

Marca 1870 je skupina ruskih

socialistov, ki so zbežali v Svico ustanovila rusko sekcijo I. internacionala ter predlagala Marxu, naj bo njihov predstavnik v Generalnem svetu, «z zadovoljstvom sprejemam častno obveznost, ki mi jo dajete s tem, da bom vaš predstavnik v Generalnem svetu» — je pisal Marx članom ruske sekcije.

Med Pariško komuno sta Marx in Engels razvila v Generalnem svetu zelo živo aktivnost za podporo pariškim komunarjem. Pozivala sta k solidarnosti z njim ter jim nudila moralno in materialno podporo.

Po padcu Pariške komunne je mednarodne reakcije organizirala gonjo proti internacionali. V ne, katerih državah so članstvo v internacionali razglašili za zločin proti državi. Sekcije so bile prisiljene oditi v ilegalo.

V zvezi z razbijsko dejavnostjo bakunistov je Generalni svet 5. marca 1872 razposlal okoliščni, ki sta jo pripravila Marx in Engels, «Lažni razkoli v internacionali, v kateri sta razkrinkala drobnoburžoazno in reakcionarno miselnost M. Bakunina ter njegovo dvolično in rezkolniško dejavnost».

Peti kongres I. internacionala je bil od 2. do 7. septembra 1872 v Haagu. Udeležilo se ga je 85 delegatov iz enajstih držav. Prisotna sta bila tudi Marx in Engels.

Kongres je potrdil sklep londonske konference o tem, da «v treh v vsaki državi organizirani samostojno stranko proletariata. Iz internacionala so izključili Bakunina in samoljube. Sklenili so, prenesti sedež Generalnega sveta v ZDA. Ta zadnji kongres I. internacionala je pomenil idejno in organizacijsko zmago marksizma nad sektskimi, drobnoburžoaznimi oblikami socializma.

Leta 1876 je bila s sklepom pti, ladeljske konference I. internacionala razpukovena. I. internacionala je izpolnila svojo zgodovinsko nalogo, s tem, da je ideje znanstvenega socializma vstavila v zavest naprednih delavcev in najvažnejših kapitalističnih državah. «Nepozabna je in vedna — je pisal Lenin — v zgodovini boja delavcev za njihovo o svoboditev. Postavila je temelj svetovni socialistični republiki, ki jo imamo mi zdaj čast graditi».

«PROBLEMI MIRA I SOCIALIZMA», PRAGA

Rockefeller mlajši žrtev ljudožercev

Na podlagi različnih poročil je obveljal mnenje, da je Michael Rockefeller, 25-letni sin guvernerja mesta New York, ki je novembra leta 1961 pri neki ekspediciji v Novo Gvinejo izgubil, postal žrtev ljudožercev. Michael Rockefeller je pri poskusu, da bi s splova, ki ga je tok nosil proti južni gvinejski obali, priplaval po jeziku, padel v roke divjakov po imenu «Agats». Mladik Rockefeller je na Gvinejo prišel, da bi tu napravil fotografske posnetke za prirodoslovno-zgodovinski muzej v New Yorku. Pri delu mu je pomagal neki holandski antropolog. Na neki reki južno od Mezarve se jima je prevarnila čoln. Rešila sta se na splav, ki sta ga peljala s seboj. Splav pa je začelo zanašati proti odprtemu morju, zaradi tega se je mladik Američan, odločil, da bo s plavanjem ovelojel. Med plavanjem je našel sina, je guverner Rockefeller poslal v Novo Gvinejo, letalo, toda mladega raziskovalca niso našli. Poročje, kjer je izginil, je znano po tem, da so njegovi prebivalci, klub civiliziranemu videzu, ljudožerci in lovci na človeške glave.

Radio Trst

SOBOTA, 28. MARCA 1964

Radio Trst A

7.00 Koledar. 7.30 Jutranja glasba: 11.30 Nabožna pesem: 11.45 Cimarosa: Koncert za obo in godale: 12.15 Javornik: «Michelangelova snemanja s križar»: 12.30 Adamci: Sonatina: 12.45 Glasba: 13.30 Rossi: Oratorij za veliki teden: 14.40 Kitarist Lavrenčič: 15.00 Mali koncert: 15.30 «Veliki oder sveta»: 16.40 Galuppi in Gambini: 17.20 Vatikanski koncert: 17.30 Brahms: Trio: 18.00 Novela: 18.15 Umestnost in prireditve: 18.30 Berlioz: Žalna in triumfalna simfonija: 19.00 Chopinove skladbe: 19.15 Družinski obzoriki: 19.30 Corelli: Cerkevne sonate: 20.00 Sportna tribuna: 20.45 Zbora «Jacobus Galluss in «Celjski komorni zbor»: 21.00 «Oh, ti ljubi Jezus moj»: 22.00 Beethoven: Simfonija št. 9.

Trst

12.15 Orgle: 12.25 Tretja stran: 13.15 Furlanski glasbeniki: Otocent: 13.35 v diskoteki: 14.45 Dantejev «Raj».

Koper

6.15 Jutranja glasba: 7.00 Prenos RL: 7.15 Glasba za dobro jutro: 12.00 in 12.50 Glasba po želji: 13.40 Ritmi: 14.00 Popevke: 14.70 Kulturni zapiski: 14.40 Dalmatinske: 15.30 Zabavna glasba: 16.15 Pevci: 16.35 Dogodki in odmevi: 16.45 Klasiški: 17.00 Izbrali ste: 17.40 Jazz: 18.00 Prenos RL: 19.00 Pole H. Wright: 19.30 Prenos RL: 22.15 Ples.

Nacionalni program

6.30 Vreme na ital. morjih: 8.25 Orgle: 10.40 Durante il Schubert: 11.20 Scarlatijeva in Rossijeva skladbe: 13.15 Na programu Chopin, Puolenci in Lippolci: 14.56 Vreme na morjih: 15.15 Likovne umetnosti: 15.30 Vitalijeva Glasbena: 15.45 Jutranji sport: 16.00 Oddaja za bolnike: 17.45 Izbrane loterije: 17.30 Simf. koncert: 18.55 Nabožna oddaja: 20.25 N. Lisi: «Križev pot»: 21.30 Schumannov Koncert, op. 54: 22.30 Gervasio: Duhovni koncert: 23.55 Nabožna oddaja.

II. program

7.35 Jutranja glasba: 9.35 Godalni orkestri: 10.35 Ravelova sonatina: 11.35 Verdijeva Maša: 13.30 Haydnov Kvartet, op. 76: 13.45 Strauss: «Don Kihot»: 15.15 Faurejeve skladbe: 15.35 Koncert: 16.35 Pregled prireditev: 16.50 Kol. dirke: 17.40 Komorna glasba: 18.55 Beethovnova skladba: 19.50 Dvorak in Mendelssohn: 20.35 Rossijeva opera: Mozes.

III. program

18.30 Nemška kultura: 18.45 Locatellijeva sonata: 19.00 Prejeli smo: 19.20 Thomas Mann med dvema vojnama: 19.30 Koncert: 20.40 Bittersdorfove skladbe: 21.30 Pesnik Jacques Dupin: 21.50 Koncert.

Slovenija

8.05 Vedre melodije: 8.55 Radiska šola: 9.25 Mladi pevci: 9.45 Latinsko-ameriški ritmi: 10.15 Nekaj domačih virov: 10.35 Komor-

ni zbor iz Valparaiza: 11.00 Pozor, nimaš prednosti: 12.05 Zabavna glasba: 12.15 Kmetijski nastopi: 12.25 Od Karpatov do Urala: 13.30 Glasbeni sejem: 15.15 Zabavna glasba: 15.40 Zbor «Vodnika» iz Doline in zbor s Proseka: 16.00 Vsa dan za vas: 17.05 Gremo v kino: 17.35 Pesmi jug. narodov: 18.00 Aktualnosti: 18.10 Tenorist Nicola Gedda: 18.45 Novo v znanosti: 19.05 Glasbene razglednice: 20.00 Z obiska na Jelenicah: 20.20 Lumpacji Vagabundus: 21.35 Sobotni ples: 22.10 Oddaja za izseljence.

Ital. televizija

17.30 Program za najmlajše: 19.00 Dnevnik: 19.30 Oddaja za delavce: 19.45 Ob jezeru Barrinco: 20.15 Sportne vesti: 20.30 Dnevnik: 20.50 Strindbergova «Velika noč»: 22.15 Kinotisk: 22.15 Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.00 Dnevnik: 21.10 Pravi lik Terezije Lisieux: 22.15 Sportne vesti.

Jug. televizija

14.10 Prenos tradicionalne vesela regate med univerziteti: 14.30 Poročila: 18.05 «Razdora» — tretja zgodba: 19.00 TV obzoriki: 19.20 «Deviški otoki» — potopisna reportaža: 19.30 Kaj bo prihodnji teden na sporedu: 20.00 TV obzoriki: 20.30 Propagandna oddaja: 20.45 «Ogledalo državljana Pokornega» — komedija: 21.45 Film iz serije «Dick Powell vam predstavlja»: 22.35 Poročila.

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

SVETOVNO MLADINSKO PRVENSTVO V SABLJANJU

Avstrijec Losert prvak v floretu

Častno mesto za sovjetskega predstavnika Simonova

BUDIMPEŠTA, 27. — Avstrijec Roland Losert je danes osvojil naslov svetovnega mladinskega prvaka v floretu. Losert, ki je rojen leta 1945, je izurjen sabljač z mednarodnimi izkušnjami. Z 8 osmimi letom se je posvetil temu športu in sicer pod vodstvom očeta.

Dosedaj je največje uspehe dosegel v sabliji, kjer je lani osvojil v Gandu naslov svetovnega juniorskega prvaka in kasneje v Gdansk uvrstitev seniorskega.

Na drugo mesto današnjega tekmovanja v floretu se je uvrstil sovjetski sabljač Simonov, ki je pokazal izredno formo in predvsem borbenost.

Italijana Lajolo in Pinelli sta prišla na tretje mesto. V drugem kolu sta oba zabeležila po tri zmage. Kasneje sta izpadla, tako da so se v polfinalu uvrstili Avstrijec Losert, sovjetski sabljač Simonov, Poljak Kanikowski in Francoz Noel.

Izidi finalnih spopadov so naslednji:

- Simonov - Noel 5:3
- Loert - Kanikowski 5:2
- Simonov - Kanikowski 5:1
- Loert - Simonov 5:2
- Noel - Simonov 5:3

- KONČNA LESTVICA
1. LOSERT 3 zmage
 2. Simonov 2
 3. Noel 1
 4. Kanikowski 0

ODBOJKA

FIRENCE, 27. — S tekmo proti vojaškemu športnemu krožku iz Neaplja je italijanska odbojkaška reprezentanca, ki je že od ponedeljka v športnem centru v Caverzanu, zaključila priprave za nastop v Amsterdamu, kjer od 2. do 4. aprila turnir za pokal zahodne Evrope. Italijanski igralci bodo jutri odšli domov, v torek pa bodo iz Modene odpotovali.

GORIŠKI NOGOMET

V Štandrežu in Podgori odločitev za prva mesta

Sovodenjci doma proti ekipi iz Caprive

Jutri bodo imeli v kategoriji pokrajinskih diletantov dve najvažnejši tekmi v Štandrežu in pa v Podgori. Na teh igriščih se bodo namreč pomerile štiri ekipe, ki so na vrhu lestvice.

Na igrišču Madonini v Podgori se bo pomerila domača ekipa, ki je na vrhu lestvice, z enim izmed svojih neposrednih tekmecev Cormontium iz Krimna. Po logičnem računu bi morala zmagati Podgora, vendar pa presenečenja niso izključena, ker bi tudi Kriminci radi dosegli vsaj točko.

Drugi resni nasprotniki Podgorcev Marjanese pa se bo pomerila v Štandrežu z Juventino. Če bodo zmagali domačini, bodo s tem napravili precejšnjo uslugu Podgori, ker ji bo s tem takorekoc zagotovljen obstoj na prvem mestu. Juventina sama pa si bo z zmago zagotovila četrto mesto na lestvici in morda še kaj več.

Vseakor se morajo igralci Juventine zavedati, da je tekma važna tudi zanje, saj da je najboljša obramba napad s primernim kritjem. Prav tako se morajo zavedati, da traja tekma 90 minut in da je treba toliko časa tudi igrati. Za nastop naj se javijo na igrišču v Štandrežu naslednji igralci:

2. APRILA V GORICI

Namesto Olimpije Slovan proti Goriziani

Naknadno je prišlo iz Ljubljane obvestilo, da v četrtek 2. aprila ne bo proti Goriziani igrala Olimpija, ampak košarkaška ekipa Slovan iz Ljubljane.

HOKEJ NA KOTALKAH

V Montreuxu zmaga Triestine

MONTREUX, 27. — Triestina, ki predstavlja Italijo na turnirju v hokeju na kotalkah za enigrado narodov, je nocoj premagala 4:2 (1:0) angleške nasprotnice. Tržačani so razočarali gledalce, ker so le s težavo prisilili že utrujene Angleže na predajo. Ti so namreč že popoldne nastopili in tudi izgubili v tekmi s Holandsko. Potem ko je Martellani v 5' povedel Italijanske barve v vodstvo, se Tržačani niso mogli več nevarno približati nasprotnemu vratarju. Sele v drugem polčasu so Tržačani povedli v 23' z Martellanijem rezultatom, a to se je zgodilo 1 minuto po Guyevem izenačenju. Štiri minute kasneje v Prinzi dosegel tretji gol, v 36' pa je Cornfoot zmanjšal rezultat za Angleže.

Izidi današnjih tekem so naslednji:

ITALIJA-ANGLIJA	4:2 (1:0)
HOLANDSKA-ANGLIJA	5:2 (2:0)
SPANIJA-NEMCIJA	3:0 (1:0)
SVICA-NEMCIJA	7:3 (4:2)

Prvi se je prirediteljem pred-

PRVA DIRKA ZA EKIPNO PRVENSTVO ITALIJE

67 kolesarjev danes po pokrajini Reggio Calabria

Z redkimi izjemami, vsi najboljši Italijani na startu

REGGIO CALABRIA, 27. — Šestinsedemdeset kolesarjev se je danes prijavilo k registraciji za jutrišnjo 25. dirko po pokrajini Reggio Calabria. Ta dirka je prva v okviru italijanskega državnega ekipnega prvenstva. Za nastop so se prijavili vsi najboljši italijanski kolesarji z izjemo poškodovanega Adornia ekipa Carpana ni odzvala vabilu. Odsotna je bila tudi ekipa Cite z Meccom.

Prvi se je prirediteljem pred-

stavil Fontana, za njim pa so registrirali kolesa in dvignili tekmovalne številke Balmamion, Baldini, ki je zmagal na lanskem izvedbi, Battistini, Pambianco, Taccone, Nencini, Defilippis, Durante, Ronchini itd.

Zmagovalec dirke po Campaniji Taccone je tekel, da mu je žal Zililove odsotnosti, ker bi se nje-gov tekme prav gotovo skušal odločiti za poraz pod neapeljskim oljem. Po mnenju Nencinija se bo pet kolesarjev predstavilo na cilju in med temi bosta gotovo Taccone in Cribiori.

Start bo ob 8.30 v Reggio Calabria, kjer bo okoli 16.30 tudi cilj.

- **SAMPDORIA**: Sattolo; Trinchero, Tomasini; Tamborini, Bernasconi, Morini; Salvi, Frustalupi (Forante), Wisnieski, Da Silva, Barison.
- **SPAL**: Patregiani; Oliveri, Bozzao; Muccini (Fochesato), Cervato (Muccini), Riva, Capello, Massei, Menacaci, Micheli, Crippa.
- **MILAN**: Ghezzi, Pelagatti, Trebbi; Trapattoni, Maldini, Lodetti; Mora, Santi, Altissimi, Rivera, Amarildo, Lanerossi.
- **LAZIO**: Luisson; Volpato, Savoini; De Marchi, Campana, Tiberi; Vastola, Monti, Vincio, Dell'Angelo.
- **BOLOGNA**: Negri; Furlanis (Capra), Pavlati; Tumburzi (Furlanis), Janich, Fogli, Ferani, Bulgarelli, Nielsen (Demarco), Haller, Renana.
- **INTER**: Sarti; Masiero, Facchetti; Burgnich, Guarneri, Picchi; Jair, Mazzola, Milani, Suarez, Corso.
- **MANTOVA**: Zoff; Morganti, Schnellinger; Tarabbi, Pini, Giagnoni; Simoni, Volpi, Nicole, Manganotti, Recagni.
- **JUVENTUS**: Anzolin; Gori, Sarti; Castano, Leoncini; Stacchini, Del Sol, Zigi (Nene), Sacchi, Menichelli.
- **FIORENTINA**: Albertosi; Robotti, Marchesi; Guarnacci, Castelletti, Maschio (Pirovano); Hamrin, Canella, Lojaca, Petris, Seminario.
- **MESSINA**: Geotti; Dotti, Clerici; Derlin, Ghelfi, Benites, Benetti, Brambilla, Morelli, Canuti, Morbello.

Haller (zgoraj) in Suarez (spodaj) — dva režiserja v tekmi Bologna - Inter

Totocalcio	
Atalanta-Genoa	1
Bologna-Inter	X 1 2
Catania-Modena	X 1
Florentina-Messina	1
Lazio-Bari	1
Mantova-Juventus	1 X
Milan-LR Vicenza	1
Sampdoria-Spal	1
Torino-Roma	1 X
Castellani-Brescia	1 X 2
Venezia-Padova	2
Como-Reggiana	X 2
Trani-Lecce	1

TOTIP	
1. — prvi	1 1
2. — drugi	2 X
3. — prvi	X
4. — prvi	1 X 1
5. — prvi	X 1 2
6. — prvi	X 1
7. — prvi	1 X
8. — prvi	X
9. — prvi	1 1
10. — prvi	X 2

Ob koncu košarkarskega prvenstva ženske A lige

Dekletom petorke Fiata zopet državni naslov

Autonomi in Partenope izpadli v nižjo kategorijo

Preteklo nedeljo je steklo zadnje kolo ženskega prvenstva najvišje košarkarske lige. Turinška Fiat je ponovno zasedla prvo mesto na lestvici in tako še enkrat osvojila naslov državnega prvaka. Na dnu sta obitali turinška Autonomi in neapeljska Partenope, ki se bosta vrnila v B ligo, iz katere sta se povzpeli šele pred letom dni.

Fiat je prebrodila vse težave in se izognila, z eno samo izjemo, vsem pastem, ki so ji ostale petorke teden za tednom postavljale, da bi ji preprečile ponovitev lanskega uspeha. Njeni najbolj zagrnjeni nasprotniki sta bili petorici milanske Standa in Firtea. Slednje so celo uspele premagati turinško ekipo in tako sta obe petorici dolgo ostali sami druga ob drugi na vodilnem položaju. Ko pa je prišlo do medsebojnega obračunavanja, so državne prvakinja našle v sebi še tisto trohico nadmoči, ki

je imela odločujočo vlogo.

Firtea, ki je letos znatno ojačila svoje vrste z znanimi igralkami, kot sta Persiljeva in Geronjeva, se je borila do svojih zadnjih sil. Morala je izgledati, kot da bo ekipa bolj vidna, pod pogojem, seveda, da bodo letos pridobile igralke, ki zmogla enake napore, bo lahko spreobrnile sebi v korist današnje razmerje moči.

Tretja med velikimi je milanska Standa, ki je že vrsto let stalno za petami najboljših, a nikoli ne

ODTUINTAM

TENIS

MIAMI BEACH, 27. — Avstralec Roy Emerson, American Freehling in Brazilce Barnes so se uvrstili v polfinalne teniškega turnirja od 6.1, 6.4, drugi pa Poljaka Andreja Licisa 6.2, 2.6, 7.5.

Turnirja se je udeležil tudi Fred Stolle, pa čeprav ne bi smel pred 31. marcem nastopiti nikjer v tujini. Stolle se je tako dokončno pridružil »upornikom« Emersonu, Fletcherju in Mulliganu in zaradi tega ne bo vključen v avstralsko reprezentanco za Davisov pokal.

Avstralec je danes premagal Belgijca Erica Grossarerta 6:0, 6:3. Italijanke Silvana Lazzarini, Roberta Beltrami in Lucia Bassi so bile že v drugem kolu izločene.

Prvi tek je premagala Nemka Annet Sturges 7:5, 6:1, drugo Čehinja Vera Sukova 6:0, 6:6, tretjo pa Nemka Helga Schultze 6:3, 6:1.

V tretjem kolu turnirja za igralce sunder 23a je Italijan Giordano Maloti premagal Avstralka Johna Kellerja 6:1, 6:1.

V moški konkurenci je od Italijanov samo Pietrangeli uspešno zaključil tretje kolo. Italijan je premagal Nemka Inga Budinga 6:3, 10:8. Njegov rojak Tacchini pa je odstopil med tekmo s Stollejem, ko je bil ta v vodstvo 8:6, 1:1.

MONTECARLO, 27. — Italijana Nicola Pietrangeli in Sergio Tac-

ATLETIKA

PISA, 27. — Kljub slabemu vremenu so se danes začeli v areni Garibaldi v Pisi treningi senjorjev in juniorjev italijanske atletske reprezentance. Treningi bodo trajali do 31. t.m. Jutranje treninge so se udeležili Preattini, Sardi, Langura, Clopper, Montanari, Bartolozzi in Bove. Popoldne so se treninga udeležili tudi Zamparelli, Sandrini, Martinotti in Galli.

Zaradi dežja je bil zvezni trener prof. Giuseppe Russo prisiljen trenirati atletje na hodniku pod pokrito tribuno.

VIAREGGIO, 27. — Pod vodstvom trenerjev Lanzija in Sbatteja se danes začele skupne predolimpijske priprave dolgoletnega tekmovalca v hoji. Od dolgoletnega tekmovalca v hoji. Od dolgoletnega tekmovalca v hoji. Od dolgoletnega tekmovalca v hoji.

MILAN, 27. — Ob priliki mednarodne tekme ITALIA-CSSR, bo Milan odigral 12. aprila prijateljsko tekmo v Švic. Nasprotnik bo Zuerich ali pa enajstotica iz Basla.

CANNES, 27. — Mladinska enajstotica Milana je danes v prvem kolu mednarodnega mladinskega nogometnega turnirja izločila moštvo Beerschot iz Antwerpna. Tekma se je sicer končala 1:1, toda Milan se je zaradi boljše razlike v streljanju kotih uvrstil v naslednje kolo. V drugi tekmi dneva je Cannes premagal Koeln 2:1.

MILAN, 27. — Ob priliki mednarodne tekme ITALIA-CSSR, bo Milan odigral 12. aprila prijateljsko tekmo v Švic. Nasprotnik bo Zuerich ali pa enajstotica iz Basla.

Zaradi dežja je bil zvezni trener prof. Giuseppe Russo prisiljen trenirati atletje na hodniku pod pokrito tribuno.

VIAREGGIO, 27. — Pod vodstvom trenerjev Lanzija in Sbatteja se danes začele skupne predolimpijske priprave dolgoletnega tekmovalca v hoji. Od dolgoletnega tekmovalca v hoji. Od dolgoletnega tekmovalca v hoji.

MILAN, 27. — Ob priliki mednarodne tekme ITALIA-CSSR, bo Milan odigral 12. aprila prijateljsko tekmo v Švic. Nasprotnik bo Zuerich ali pa enajstotica iz Basla.

Zaradi dežja je bil zvezni trener prof. Giuseppe Russo prisiljen trenirati atletje na hodniku pod pokrito tribuno.

VIAREGGIO, 27. — Pod vodstvom trenerjev Lanzija in Sbatteja se danes začele skupne predolimpijske priprave dolgoletnega tekmovalca v hoji. Od dolgoletnega tekmovalca v hoji. Od dolgoletnega tekmovalca v hoji.

MILAN, 27. — Ob priliki mednarodne tekme ITALIA-CSSR, bo Milan odigral 12. aprila prijateljsko tekmo v Švic. Nasprotnik bo Zuerich ali pa enajstotica iz Basla.

Zaradi dežja je bil zvezni trener prof. Giuseppe Russo prisiljen trenirati atletje na hodniku pod pokrito tribuno.

VIAREGGIO, 27. — Pod vodstvom trenerjev Lanzija in Sbatteja se danes začele skupne predolimpijske priprave dolgoletnega tekmovalca v hoji. Od dolgoletnega tekmovalca v hoji. Od dolgoletnega tekmovalca v hoji.

MILAN, 27. — Ob priliki mednarodne tekme ITALIA-CSSR, bo Milan odigral 12. aprila prijateljsko tekmo v Švic. Nasprotnik bo Zuerich ali pa enajstotica iz Basla.

Zaradi dežja je bil zvezni trener prof. Giuseppe Russo prisiljen trenirati atletje na hodniku pod pokrito tribuno.

Maček pod šlemom

Njegova roka je bila še nadalje spuščena, otrdeli. Za trenutek zapre oči, da bi uredil misli, a brž ko jih je zaprl, je v duhu skočil preden intendant brigade, vsepnehan, rdec v obraz, jezen in nervozen: — Kaj čakaš, Kapara? Zgrabi pistolo, brž izstrelj zeleno raketo in premakni bataljon v napad, kajti če ne pade kmetskijska šola, ne morem odpeljati plena. Sovražniki s strojnimi obvladajo pot, pobijajo mi konje, ves plen mi bo ostal tu, a imam osemdeset, vose sladkorja, tobaka, kave, makaronov, bonbonov, moke, riža, usnja....

Brico: Ne poslušaj, ga, Kapara! Prava reč tisti bomboni in makaroni! Mesece smo živeli brez tega....

Kapara: Ti, Brico, jezik za zobe, nimas pravice govoriti! Zaradi tebe sem davi lizal mačjo kri, kar molči! Prvega bi moral tebe nagazati na tiste mine, tebe in tisto tvojo Lenko!

Sanitetni referent: Tako je, živel Kapara! To je beseda! Slušaj, Kapara, če šola ne pade, ne bom mogel evakulirati ranjenecov, veliko pa jih potrebuje nujno pomoč v bolnici. Ni ti treba s stola, kar izstrelj zelene rakete, vse je pripravljeno, bataljoni bodo takoj nastopili. Vsaka minuta je dragocena. Misli na ranjence, Pohiti....

Mornar: Ali lahko tudi jaz nekaj povem?

Kapara: Ti? Kaj pa ti počneš tu med bombaši? Saj sem

te šele ujel, kateri vrag te je naglal med prostovoljce?

Mornar: Ti! Ti si me naglal! Ko si nas nocoj tam na pošti zasliševal, sem rekel, da vem, čemu se partizani borijo, torej sem priznal, da sem zaveden. Komandir naše čete Sirača Lazo je davi rekel: — Komunisti in zavedni borci, naprej! — In kaj sem mogel, stopil sem naprej. Dali so mi dvajset bomb, imam jih polno torbo, glej, in zdaj te vprašam, ali me boš naglal v smrt, ali bom padel ob prvemkoraku svojega zavednega življenja?

Komandant brigade: Koga poslušas, Kapara? Mornarja? Dovčerašnjega okupatorjevega hlapca? Če takoj ne izstreliš treh zelenih raket, ti nikoli več ne porečem, da si moj maček. Nikoli več! Kaj si pozabil, da mora komandant divizije zahtevati ob osmih? Vzdigni pistolo in izstrelj!

Kapsula: Poslušaj tudi mene, Kapara! Tudi jaz sem bil okupatorjev hlapec. Priznam, bil sem žandar in tavno zato, ker sem bil žandar, vem, kako se bori ta žandarska drhal. Povem ti, pazi, kaj delaš — bodi človek! Jaz se ne bojim umreti, a čemu ginit po neumnosti? Zaradi neklih žganecv, zaradi cvrtja, zaradi nekaj sadja?!

Kapara: Kaj pa ranjenci, kaj bomo z njimi?

Kapsula: Ranjence bomo že odnesli, so še druge poti, ne skrbi zanje!

Komandant divizije: Stoj mirno, Kapara, kaj ne vidiš, kdo stoji pred teboj? Trapis se, ne veš, kaj naj bi napravil? To mi je všeč. Tolikokrat si se ujedal nad komandanti, zdaj pa se ti enkrat okuša za kruh. Grenak je, kaj? Greš na jurji ali ne? Povej! Kako si se odločil? Poslušaj in si zapomni: zdaj ko grem v Zagorje, ne maram, da bi mi ta žandarsko-legionarska golazen ostala za hrbtom. Če jih ne pobijemo zdaj na pohodu, bodo pobijali oni nas, ko se bomo zdelani vračali na Kalnik. Tisto zastran zajtrka, tisto si je izmislil tvoj komandant, tisto je šala. Ni pa šala to, kar ti zdaj naročam: — Takoj stopi z

zvonika, postavi se na čelo bombašev in pojdi ter opravi nalogo! Me sllišiš?

Kočijaš: Ne poslušaj njega, Kapara, on je komandant, njegov štab je predalec od naših strelskih jarkov, ne sliši zmeraj, kako nam drhtijo srca, predalec je in ne vidi, kako se tu pred nami reži smrt na bodeči žici. Jaz sem ti star bojni tovariš, vse, kako vedno je bilo moje življenje, imej vsaj ti malo srca, glej kaj delaš, bodi človek!

Komisar divizije: Da, Kapara, bodi človek, glej, kaj delaš, imej srce, a imej tudi razum! Komandant divizije ti je pojasnil, zakaj je iz vojaških razlogov pomembno, da popoinoma uničimo sovražnika. Jaz bom še dodal, da je to pomembno zaradi borbenih zavesti vsega tega kraja, pomembno je, da tu ne doživimo neuspeha. Vem, padlo bo veliko tovarišev, padli bodo najboljši borci, a ti popolna likvidacija sovražnika v Zeleni Mrkvici nam bo omogočila široko mobilizacijo novih borcev. Ne omahuj! Izpolni nalogo!

Stevica: Kapara, ne omahuj, izpolni nalogo, to ti pravim tu jaz, mali Stevica. Se spominjaš, kaj mi je rekla mati, ko sem odhajal v brigado? — »Pojdi sinko, h komandirju Lazi, ta je Srb. pa naj na tebe pazi...« To je vse, kar ti morem reči, ti pa naredi, kakor veš. Jaz sem že v jarku, v roki držim pripravljeno bombo in čakam na tvoj znak....

Kapari se je vse zamislilo, vse se mu je obrnilo v glavi, ničesar ni več videl, ničesar slisal. Kiel je svojo usodo in tisti nesrečni trenutke, ko je privločil, da je od njegove odločitve odvisno toliko človeških življenj. Prav je imel komandant divizije: grenak je ta kruhek, grenak...! Kapara muči samega sebe, omahuje, grize se, po rokah premetava tiste preklete rakete, a te rakete ga kot žerjavica pečejo v srce in Kapara jih naglo in živčno predeva z dlanmi na dlan. Srce mu prišepetava on, pamet ga žene v drugo in zdaj ne ve, kaj bi ukrenil, katero raketo naj bi izstrelil, za kaj naj bi se odločil. Rdeča —

umik, zelena — napad. Rdeča — srce, zelena — pamet, rdeča srce, zelena — pamet, rdeča, zelena, rdeča, zelena, rdeča, rdeča, zelena... Popoinoma se je zgubil, še mitraljeza ob sebi ne vidi več, ne vidi šole, obdane z žico, ne partizanskih jarkov, ne vidi tudi šestih nemških štuk, ki prihajajo v bojnem redu, krožijo nad Mrkvico in iščejo cilj. Kapara obliva pot, razjeda samega sebe in potem se odloči: — Naj me ubijejo, nimam moči, jaz nisem heroj! Navaden partizan sem, deseter in nič več. Ne bom, ne morem! — Vdene rdečo raketo v pistolo, potisne roko skozi okence in sproži. Umik! Z vrha zvonika zletijo proti kmetskijski šoli tri rdeče rakete, druga za drugo, kakor tri sijajne rdeče vrtnice, v letu odvetijo, se spustijo in ovenejo, zamrejo na prvih vrstah bojeve žice... Nemški piloti so komaj čakali, da jim kdo nakaže smer. Krožili so nad oporiščem, ne da bi vedeli, kje je kdo. Zdaj ko imajo natanko odkazal cilj, se šuka za šuko kakor grabeljeve ujedne poženejo nad plen. Zabobnjo eksplozije, buhne iz žrela vulkana, kot ob potresu, se zamaje Zelena Mrkvica; ko pa se je prah polegel in je veter raztrgal zavese dima, vidi Kapara, da kmetskijske šole ni več. Preprosto ni je več — ne obstaja! Kapara si mane oči, obrača se h komandirju mitralješkega oddelka, toda komandir je onemel, na široko je odprl oči in usta in gleda Kapara. Kapara pa njega, potem pa še enkrat vrže pogled skozi okence — ne, nikakor ne sanja! Kmetijske šole ni več! Ni je več pa je ni. Podrtija, kupi opeke in kamenja, to je vse! Zdaj že vidi partizane, kako skačejo iz jarkov, mečejo kape v zrak in do njega seže sto veselih vzklikov: — Zivel, Kapara! O Kapara! Zivel, Kapara! Kapara, Kapara, Kapara....

Natanko ob osmih so na podrtih kmetijskih šole postregli komandantu divizije z belimi žganci, politimi s smetano, s cvrtjem iz sedmih jarc in z nekaj malega sadja.... sadja je bilo, saj je bila jesen.

(Nadaljevanje sledi)